

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U003730

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-09-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Струс Василина Орестівна

2. Strus Vasylyna Orestivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.08

Назва наукової спеціальності: Зоологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-09-2019

Спеціальність за освітою: зоологія

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.051.17

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.33.27

Тема дисертації:

1. Морфометричне, фенетичне та генетичне різноманіття зелених жаб (*Pelophylax*) з різних популяційних систем
2. Morphometric, phenetic, and genetic diversity of green frogs (*Pelophylax*) from different population systems

Реферат:

1. Дисертація є першою роботою, виконаною на території чотирьох зоогеографічних районів України (Карпатський, Лісостеповий, Поліський і Розточансько-Подільський) з використанням поєднання класичних зоологічних та молекулярних методів вивчення групи зелених жаб. На досліджуваних територіях виявлено популяції жаби озерної у смт Нижанковичі, с. Перекалки та смт Івано-Франкове; RE-тип ГПС наявний у водоймах с. Жовтанці; R-E-Et-тип ГПС наявний у водоймах Коряків яр, заплаві р. Сіверський Донець та Ісків став; LE-тип виявлено в оз. Світязь; REL-тип наявний у водоймах смт Великий Любінь, оз. Луки, оз. Пісочне та с. Чолгині. Проведено аналіз генетичної структури популяції жаби озерної (низьке різноманіття) та геміклональних популяційних систем REL-типу (вибірка з орнітологічного заказника «Чолгинський»), яка проявляє більшу внутрішньопопуляційну генетичну різноманітність, ніж вибірка із ШНПП. Проаналізовано різноманіття морфометричних промірів (24) та індексів (63) зелених жаб. Виявлено фенетичні ознаки, за допомогою яких можна найдостовірніше визначати належність особини до таксономічної групи. Вперше для

досліджуваних локалітетів проведено аналіз впливу хімічного складу води на фенетичне різноманіття і стійкість сперматогенезу самців жаби озерної. Виявлено залежність у розмірах сім'яників від класу якості води. Також встановлено вплив зоогеографічного розташування локалітету відбору земноводних, якості води водойми і типу популяційної системи зелених жаб на їхнє морфофенетичне різноманіття.

2. The dissertation is the first work accomplished on the territory of four zoogeographic regions of Ukraine (Carpathian, Forest-Steppe, Polissian, and Roztochian-Podolian) with the usage of classical zoological and molecular methods in combination to study green frogs. In total 587 individuals of green frogs, belonging to three taxonomic groups were sampled from 12 locations and analyzed. The morphometric, phenetic, and genetic diversity of green frogs were studied. Also, the analysis of chemical composition of water in sampling localities was performed. Stability of a spermatogenesis in males of Marsh Frog sampled in waterbodies of different water quality classes was estimated. Effect of zoogeographic location, water quality and population system type on the diversity of green frogs was investigated. On the study territory, populations of Marsh Frog were found in localities near town Nyzhankovychi, v. Perekalky, and town Ivano-Frankove. Population of the R-E-type was found in waterbodies near v. Zhovtantsi, R-E-Et-type of hemiclonal population system was detected in waterbodies of Koriyakov Yar, in the valley of Siverskyi Donets river and in Iskiv pond. Population of L-E-type was found in lake Svitiaz. R-E-L-type population is present in waterbodies near Velykyi Lubin, in lake Luky, lake Pischne and near the Cholyni village. The least diverse is the sample from Nyzhankovychi, where only Marsh Frog is present. The sample from Cholyni is the most variable in respect of intrapopulation genetic diversity. Less diverse is the sample from the Shatsk National Park. In the sample, taken from ponds in Cholyni ornithological reserve, two individuals of hybrid geneses in the first generation were found. Also, two backcrosses were detected. One, with the parental species Marsh Frog, and another – Pool Frog. The majority of individuals in the sample were not hybrids. It may be explained either by recent occurrence of hybridization on the study area, or by low survival of hybrids here. Opposite situation with the distribution of taxons and hybrids is observed in the Shatsk National Park, where hybrids of the first generation and backcrosses with Marsh Frog dominate over individuals of parental species. Variability of 24 morphometric measurements and of 63 indices of green frogs was analyzed. Indices, indicating sex and age of an individual were found. It was proven that F./T. index allows correct taxonomic identification in 70 % of individuals. Phenetic features were checked for dependencies with sex, maturity and taxonomic belonging to a group. The most variable in studied features are individuals of Marsh Frog. The least variable are individuals of Pool Frog. Hybrid individuals take the intermediate position in respect of phenetic variability between two parent species. Also, for the first time, analysis of the influence of water quality on the stability of a spermatogenesis was done for studied localities. The relation between size of gonads and levels of water pollution was found but the similar relation with the stability of a spermatogenesis was not proven. Effect of the zoogeographic location of green frog sampling sites on their morphophenetic variability was found ($p < 0,05$). The same was proven in the case of water chemical pollution ($p < 0,05$) and type of population system ($p < 0,05$). Influence of water pollution on variability is positive. Population system in contrary has a negative effect if the type is hemiclonal.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хамар Ігор Степанович
2. Khamar Ihor Stepanovych

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шабанов Дмитро Андрійович
2. Shabanov Dmytro Andriyovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гассо Віктор Якович

2. Gasso Victor Yakovych

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Божков Анатолій Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Божков Анатолій Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Т.А.